

Een veilige kerk zit in heldere afspraken

Een zwarte koffer voor de Sint-Vituskerk zorgde ervoor dat de eucharistieviering niet doorging. Een veilige kerk zit in afspraken, aldus Daniëlle Woestenberg.

Iloa de Lange © 20 augustus 2019

► HILVERSUM

Vanuit de Sint-Vituskerk in het centrum van Hilversum werd zondagochtend de politie gebeld. Een zwarte koffer op het plein voor de kerk wekte argwaan. Het telefoontje zette een onderzoek door de politie en de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) in gang. De eucharistie ging niet door. 'We vinden op zondagochtend regelmatig tassen of drankflessen op het kerkplein in ons centrum, in dit geval lag er een koffer', vertelt pastoor Jules Dresmé. Hij vindt het goed dat de politie zo adequaat reageert, maar 'als ik gisteren iets eerder bij de kerk was geweest, had ik die koffer in de container gegooid'.

Het is door ongelukkige omstandigheden een grote zaak geworden, meent de pastoor. Begin augustus ging er een afbeelding van de Sint-Vituskerk rond op internet, waarop te zien is dat de toren in vlammen opgaat. Eronder de woorden: 'We zijn gekomen om jullie af te slachten.' 'Door verwarde mensen online gegooid, blijkt uit onderzoek', vertelt Dresmé. Geen reden voor zorg of extra veiligheidsmaatregelen.

De Sint-Vitus heeft wel al tijden gastvrouwen en -heren die zondags mensen ontvangen en eventuele verwarde gasten opmerken, zegt hij. Wat de pastoor vervelend vindt, is dat de gelovigen die al aanwezig waren naar huis werden gestuurd. 'Ik denk dat er voor de eerste keer geen eucharistieviering is geweest.' De komende zondag gaat de pastoor daar niet aan voorbij. 'Er is niks aan de hand, we vertrouwen op Onze Lieve Heer en je bent hier veilig. Dat verkondigen we natuurlijk

altijd, maar dat willen we extra onder de aandacht brengen.’ Ouderling-kerkrentmeester André de Groot van de Sint Jansgemeente in Gouda was zondag iets minder laconiek. ‘Toen de Sint-Vituskerk in het nieuws kwam, was dat voor mij een bevestiging dat onze zorgvuldigheid goed is.’ De Sint Jansgemeente heeft sinds het voorjaar van 2017 een veiligheidscommissie.

Op zondag is de Sint Janskerk tijdens diensten ook gedeeltelijk toegankelijk voor toeristen. De vrijwilligers hebben regelmatig contact met de politie en evalueren met elkaar. De Groot: ‘Tijdens een kerkenraadsvergadering werd eens de vraag gesteld of we ‘terroristenproof’ waren als kerk. Dat is nogal een woord, maar het was wel de aanleiding om met een groep vrijwilligers na te gaan denken.’

dreigingsniveau

De kans op een terroristische aanslag in Nederland zit nu al jaren op niveau 4, waar 5 maximaal is. ‘Zolang het dreigingsniveau niet daalt, is er voor de veiligheidscommissie van de Sint Jan geen reden haar beleid aan te passen’, vertelt De Groot. De balans tussen een open én een veilige gemeenschap is zo goed. Volgens Daniëlle Woestenberg van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken zijn er meer protestantse en rooms-katholieke kerken die een veiligheidsplan voor terrorisme hebben opgesteld.

In december 2016 stuurde de organisatie een checklist uit met richtlijnen voor veiligheidsmaatregelen. ‘We hebben dat jaar steviger aandacht gevraagd voor een veilige kerk in verband met de moord op een pastoor in Frankrijk’, vertelt Woestenberg. ‘De misdaad die later werd opgeëist door ISIS vond niet plaats in Parijs, maar in een dorpje achteraf. Mensen moeten niet argeloos zijn.’ Verschillende kerken hebben volgens Woestenberg initiatief genomen voor een al dan niet zichtbare beveiliging. Het belangrijkste is duidelijkheid scheppen. ‘Welke deuren blijven tijdens de kerkdienst open? Wie heeft de sleutel en wie pakt de telefoon, mocht er wat gebeuren?’ Grote veranderingen zijn vaak niet nodig, zegt Woestenberg. ‘Heldere afspraken wel.’ <